

ABZ Nieuws

ABZ Diervoeding | De Samenwerking | Bosgoed Diervoeders | Jaargang 10 | Nummer 5 | oktober 2022

Smeitink BV fokt ideale hen op voor vermeerderaar

ALGEMEEN / PAG 9

Met suiker
meer
saldo!

RUNDVEE / PAG 6

ABZ Smaakma-
ker: proef het
verschil in de
stal

VARKENS / PAG 14

De eiermarkt
in beweging
naar zwaardere
eigewichten

VLEESPLUIMVEE / PAG 13

Van de directie	2	De eiermarkt in beweging naar zwaardere eigewichten	13
Grondstoffenmarkt	3	ABZ Smaakmaker: proef het verschil in de stal	14
Nieuw assortiment melkveevoeders	4	Spectaculaire Jongerendag!	16
Met suiker meer saido!	6	Handelsnaam Coöperatie ABZ De Samenwerking U.A.	18
Bullenbrand of maïskopbrand?	8	Even voorstellen	19
Smeitink BV fokt ideale hen op voor vermeerderaar	9	Colofon	19
Hoe houdt u uzelf scherp?	12		

Van de directie

De kracht van innovatie

Op het moment van schrijven, begin oktober, staan we voor de bekendwording van de nieuwe minister van landbouw en het uitkomen van het rapport van Remkes. Tegelijkertijd is er vanuit de agrarische sector veel berichtgeving verschenen over de mogelijkheden die de nieuwste innovaties bieden om op het stikstofdossier een antwoord te bieden. De tijdsgeest waarin we dit ondergaan (torenhoge inflatie door sterk gestegen energieprijzen en voedselprijzen die steeds verder stijgen) maakt mij hoopvol dat de politiek ruimte gaat bieden voor innovatieve oplossingen om een antwoord te geven op het stikstofvraagstuk waarmee de agrarische sector vanuit Den Haag wordt geconfronteerd.

De innovatieve kracht van de Nederlandse landbouw heeft ervoor gezorgd dat wij een sterke sector hebben, een uitstekende voedselvoorziening in Noordwest-Europa en deze kennis en kunde een belangrijk exportproduct is geworden.

Naast het stikstofdossier komen er ook verschillende andere ontwikkelingen op de veehouderij af. De veehouderij zal meer aandacht krijgen voor de teelt van de verschillende voedergewassen, waarbij er aan strengere regelgeving moet worden voldaan. Tegelijk biedt dit ook kansen. Wij beschikken over een aantal innovatieve oplossingen om hierop in te spelen. Bij de fusie van 1 januari jl. hebben we een sterke afdeling Plant & Teelt binnen onze coöperatie neergezet. Dit is een welkome versterking die naadloos aansluit bij alle veranderingen waar onze veehouders mee geconfronteerd worden. Hiermee proberen we invulling te geven aan onze pay-off:

Het beste dichtbij.

Integratie en vooruitgang

De planning is om 4 november a.s. de administratie van De Samenwerking onder te brengen in de systemen van ABZ Diervoeding. Een belangrijke stap in de integratie van de twee voormalige coöperaties. Ondertussen zijn vanaf 3 oktober de assortimenten al samengevoegd. Een proces wat de collega's

gezamenlijk, zorgvuldig hebben voorbereid. Het beste van twee werelden is bij elkaar gekomen, waardoor er een nog completer assortiment diervoeders voor de leden beschikbaar is.

De specialisten van de drie voormalige entiteiten spreken elkaars taal en hebben vaak aan een half woord al genoeg om samen te sparren over hoe we het beste voor onze klanten rantsoenen, voeders en adviezen kunnen inrichten.

De namen ABZ Diervoeding en De Samenwerking zullen langzaam naar de achtergrond verdwijnen en de gecombineerde, nieuwe naam ABZ De Samenwerking zal steeds meer een vertrouwde plek vinden. We hebben hierin geen haast. We blijven op de kosten letten.

Vorige maand zijn er weer een aantal nieuwe jonge collega buitendienstmedewerkers gestart. Fijn dat wij als werkgever gezien worden als een aantrekkelijke, vertrouwde partij die dichtbij de boer staat met een hoge mate van professionaliteit. De nieuwe collega's maken een vliegende start en worden door ons goed opgeleid om voor u het verschil te kunnen maken.

Dit najaar en deze winter worden er naar verwachting weer verschillende beurzen in de regio's georganiseerd.

We hopen u daar te ontmoeten om met u te kunnen doorpraten over de ontwikkelingen in de veehouderij en de rol daarin van uw coöperatie.

Marcel Roordink, algemeen directeur

Grondstoffenmarkt

Met de graanoogsten grotendeels achter de rug zijn de oogsten van tarwe wereldwijd goed te noemen, maar is de maïsoogst in Europa dramatisch. Ondertussen blijft op het moment van schrijven (begin oktober) de oorlog de markt beïnvloeden: mobilisatie, annexatie, ontploffen Nord Stream.. what's next?

Macro economie

De EUR/USD is inmiddels onder de 1 gezakt, een dollar is meer waard dan een euro. Dit zorgt voor duidelijk hogere prijzen in euro's. De inflatie is afgelopen maanden nog hoger geworden, onder andere door hele hoge energiekosten. In de strijd tegen inflatie hebben zowel de FED als de ECB de rentes verhoogd en zullen de komende tijd verder verhogen. De term "recessie" zoemt meer en meer rond. Het ontploffen van Nord Stream 1 & 2 heeft ervoor gezorgd dat we daar deze winter definitief geen gas doorheen krijgen en we afhankelijk zijn van LNG en Noors gas. Op zich lijkt dat deze winter wel goed te komen, maar wel tegen hoge prijzen en er mag niets fout gaan. Ondertussen is Rusland in Oekraïne veel terrein verloren en zijn ze gaan opschalen met mobilisatie en annexatie. De situatie verandert dagelijks, dit geeft heel veel onzekerheid en grote fluctuaties in de grondstoffenmarkt.

Granen

De Russische tarwe oogst is bijzonder goed te noemen, inmiddels wordt gesproken over 100 miljoen ton. Europese tarwe oogst is redelijk, in Australië wordt deze winter opnieuw een hele goede tarwe oogst verwacht. Dit zorgt ervoor dat wereldbalans tarwe eigenlijk best wel oké is, alleen hiervan ligt wel heel veel in Rusland. Met alle oorlogssperikelen zien we de afgelopen maand dus tarweprijzen juist oplopen. We weten simpelweg niet hoe goed de tarwevoorraad uit Rusland beschikbaar is voor de wereldmarkt dit seizoen.

Gerst blijft relatief goedkoop tegenover tarwe. Doordat China veel minder gerst koopt dan eerdere jaren, is de Europese export lager en is er meer beschikbaar voor binnenlandse behoefte.

De maïsoogsten in Europa zijn ronduit dramatisch. Vooral de zomermaanden juni, juli en augustus waren veel te droog. Dit betekent dat de importbehoefte groot is. Deze zomer is een deel van de Oekraïense maïsexport weer op gang gekomen, middels een "graancorridor". Er komt nu dus veel importmaïs de EU binnen, zowel Oekraïense maïs via deze graancorridor als Braziliaanse maïs, waardoor er fysiek absoluut geen schaarste is. Het Braziliaanse maïs exportseizoen is echter eind van dit kalenderjaar weer klaar, dan wordt er geswitcht naar sojabonen.

En Oekraïense maïsexport blijft met onzekerheden omgeven. Blijft de graancorridor open of gaat de boel weer dicht?

Eiwitten

De Amerikaanse sojabonenoogst valt tegen. Dit zorgt ervoor dat wereldbalans deze winter heel krap is. Door hoge energiekosten wordt er in Europa ook minder soja gecrusht en zien we stijgende hoge sojaschrootprijzen. Het groeiseizoen voor soja in Brazilië is wel heel goed van start gegaan. Dit zou richting volgend voorjaar verlichting kunnen geven. De raapzaadoogsten zijn wereldwijd uitstekend. We zien een duidelijk grotere oogst in de EU, een veel betere oogst in Canada dan vorig droogtejaar en opnieuw weer een verwachte topoogst in Australië. Dit betekent dat er momenteel veel raapzaad gecrusht wordt en er veel aanbod is. Door de hoge sojaprijzen is de vraag naar raapschroot echter ook erg hoog en zien we de prijzen de laatste weken juist weer oplopen. Het aanbod van zonnepitschroot is ruim te noemen. Door het openen van de "graancorridor" is er veel Oekraïense zonnepitschroot HP binnen gekomen. Het aanbod van Europese zonnepitschroot LP blijft ook onverminderd ruim, met relatief interessante prijzen. Raapschroot en zonnepitschroot zijn deze winter voor Europa heel belangrijk om de uiterst krappe sojaschrootmarkt enigszins te compenseren.

Bijproducten

Bietenpulp kent dit seizoen een "perfect storm". De suikerbietenogst valt door droogte tegen, drogingskosten zijn erg hoog. Import van Russische bietenpulp is minimaal door sancties. De vraag in Noordwest-Europa is hoog door goede melkprijzen en gemiddeld een matige ruwvoerpositie. Bietenpulp is inmiddels wel duidelijk duurder dan bijvoorbeeld granen. Deze hoge prijzen zouden het verbruik misschien wat kunnen rantsoeneren ten gunste van andere producten. Palmpitschilfers zijn de afgelopen maanden wel duidelijk in prijs gedaald door lagere zeevracht en meer aanbod uit de origine. Het is één van de weinige bijproducten die relatief "goedkoop" is en daarmee interessant.

Wouter Hazeleger, inkoper

06 5244 7443 ■ w.hazeleger@abzdiervoeding.nl

Nieuw assortiment melkveevoeders

Maandag 3 oktober zijn we begonnen met ons compleet nieuwe assortiment melkveevoeders. Het nieuwe assortiment is overzichtelijk en maakt het kiezen van de juiste brok gemakkelijk. Elke brok past bij een type rantsoen en productie dat u als melkveehouder in staat stelt het hoogste rendement te behalen op uw bedrijf.

Standaardvoeders

In de standaardvoeders worden de eisen in de samenstelling beperkt, zodat er ruimte is voor goedkopere grondstoffen. Onder de standaardvoeders vallen de A- en B-brokken en de Profijtbrokken. In de Profijtbrokken zit een vast aandeel maïs en pulp.

Naam	Kenmerk
A-brok Code 70021	940 VEM
Profijtbrok 130/145/160/175 Code 70041/70042/70043/70044	940 VEM met vaste hoeveelheid bietenpulp en maïsmeel

Productievoeders

Vooraf veel productievoeders hebben een andere naam gekregen. We hebben gekozen voor een breed assortiment met maar liefst zeven soorten productiebrokken. Centraal in de productievoeders staat de Actiefrok. Deze wordt gebruikt naast het compleet samengestelde basisrantsoen dat voldoet aan onze Actiefnormen. In de tabel ziet u boven de Actiefrok drie soorten staan die vooral passen bij het grasrijke basisrantsoen. Nieuwe namen zijn daarbij de Sterbrok en de Melktoprok. De Sterbrok is een ruwe celstofrijke brok met 1000 VEM, lijnzaad in de samenstelling en meer bestendig zetmeel. Voor een hogere melkproductie bij het grasrijke rantsoen. De Melktoprok bevat meer maïsmeel dan de Actiefrok en past daarom goed bij een veilig basisrantsoenen met een laag maïsaandeel.

Na de Actiefrok komen drie productievoeders die geconcentreerder zijn. Nieuwe namen zijn daarbij de Impulsbrok en de Vizierbrok. De Impulsbrok bevat extra pensenergie en wordt ingezet bij een hoger aandeel snijmaïs. De Vizierbrok is een zeer luxe brok met extra zetmeel voor een maximale melkproductie.

ABZ Voedingspyramide

Naam	Kenmerk
Garantbrok 130/145/160/175 Code 70101/70102/70103/70104	Rustige fermentatie met veel ruwe celstof
Sterbrok 130/145/160/175 Code 70121/70122/70123/70124	Voor een hogere melkproductie bij het grasrijke rantsoen
Melktopbrok 130/145/160/175 Code 70141/70142/70143/70144	Hoog aandeel bestendig zetmeel naast gras
Actiefbrok 130/145/160/175 Code 70161/70162/70163/70164	Naast een compleet samengesteld rantsoen
Impulsbrok 130/145/160/175 Code 70181/70182/70183/70184	Extra pensenergie bij een hoger aandeel snijmaïs
Brijantbrok 130/145/160/175 Code 70201/70202/70203/70204	Veel energie met hoogwaardige grondstoffen
Vizierbrok 130/145/160/175 Code 70221/70222/70223/70224	Zeer luxe brok met extra zetmeel voor een maximale melkproductie

NIEUW: Elk productievoeder verkrijgbaar in 4 verschillende eiwitvarianten

Alle reeksen onder de productievoeders zijn beschikbaar in ruw eiwitgehalte van 130, 145, 160 en 175 gr/kg. Daarbij zijn passende niveaus aan bestendig eiwit (WDVE) en fermenteerbaar eiwit (WFRE) gekozen. Dit maakt het assortiment geschikt om te sturen op de snelheid en bestendigheid van de energie en/of het ruw eiwitgehalte van uw rantsoen.

Startvoeders

Om de negatieve energiebalans bij uw koeien begin lactatie te beperken, kan naast de productiebrok een startvoer worden

ingezet. Startbrok Top bevat toevoegingen die de stofwisseling maximaal ondersteunen. Startbrok Turbo is voor het toevoegen van VEM en WDVE en het ondersteunen van de lever. Startbrok Totaal is een energierijke brok met rustige fermentatie.

Code	Naam	Kenmerk
70260	Startbrok Turbo	Maximaal energie en WDVE met ondersteuning van de lever
70261	Startbrok Top	Voor maximale ondersteuning van de stofwisseling
70262	Startbrok Totaal	Veel energie met rustige fermentatie

NGMO/NGMO EU28

Het volledige assortiment is ook leverbaar als NGMO en NGMO EU28. Dit staat voor de namen van de voeders die aan die eisen voldoen.

Wij rekenen erop dat het nieuwe assortiment bij u en uw koeien in goede smaak zal vallen. Dit complete en overzichtelijke assortiment maakt het kiezen van de juiste soorten gemakkelijk. Bespreek met uw rundveespecialist welke brok het beste bij uw rantsoen past.

Iszak van Engelen, productmanager rundvee
06 2125 8720 ■ i.engelen@abzdiervoeding.nl

Met suiker meer saldo!

In de meeste graskuilen die gewonnen zijn voor de langste dag (21 juni) zit dit jaar veel suiker. Afhankelijk van het droge stofgehalte van de graskuil varieert het suikergehalte van 75 tot 175 gram per kg droge stof. De suikers uit het gras zijn de meest natuurlijke energiebron voor de pens van de koe. Suikers verhogen de eiwitbenutting. In de pens worden suikers omgezet in vooral boterzuur en deels melkzuur.

Hogere eiwitbenutting

Veel graskuilen hebben het eiwitgehalte en suikergehalte even hoog. Een aantal kuilen hebben zelfs een hoger suiker- als eiwitgehalte. Juist met een suikerrijk rantsoen is de uitdaging om met een beperkte eiwitgift toch hard te melken. Vooral door als eiwitbron penseiwit te gebruiken kan dan met een ruw eiwitgehalte van 150 gram per kg droge stof toch flink gemolken worden. De eiwit efficiëntie is dan zeker boven de 30%. Gebruik dan ook bij een suikerrijke kuil raapzaadschroot of raapzaadschilfers. Suikerrijke kuilen hebben automatisch een hogere WDVE omdat geschat wordt dat met de suikerkuilen de microbiële eiwitmaak toeneemt. Producten met een hoge WDVE zoals sojaschroot en bestendige sojaschroot zijn duurder, maar gelukkig minder hard nodig.

Boterzuurbacteriën

Boterzuurbacteriën in de pens vinden een hoog en constant aanbod van suikers in de pens geweldig! Zij zetten suikers om in boterzuur en zoals de naam al aangeeft, is boterzuur de bouwsteen voor melkvet. Het mooie is dat boterzuur geen sterk zuur is en daarom zorgt een hoge boterzuurproductie in de pens niet voor verzuring. Boterzuurbacteriën kunnen zich het beste vermenigvuldigen bij een wat hogere pens-pH. Daarom is het erg belangrijk om bij het voeren van een suikerrijke kuil goed te controleren of uw koeien voldoende herkauwen. Let erop dat vrijwel alle liggende koeien op een rustig moment in de stal herkauwen. Of tel bij een paar koeien het aantal herkauwslagen per bolus (moet minimaal 60 keer zijn). Bij goed herkauwende koeien is er een speekselvloed richting de pens, waardoor deze gebufferd wordt.

Melkzuurbacteriën

Melkzuurbacteriën kunnen suikers in de pens omzetten in melkzuur. Eigenlijk precies dezelfde omzettingen die ook al in de vochtige suikerrijke kuilen hebben plaatsgevonden. In de pens zullen propionzuurbacteriën in tegenstelling tot in de graskuil, het melkzuur omzetten in propionzuur. Propionzuur uit de pens is een erg belangrijke bouwsteen van glucose dat via lactose zorgt voor liters in het glas. In de onderstaande tabel ziet u dat het percentage geproduceerd boterzuur in de pens uit suiker bijna twee keer zoveel is ten opzicht van zetmeel. Het percentage propionzuur uit suiker is juist de helft ten opzichte van zetmeel. Met andere woorden: suikers zorgen duidelijk voor gehalten in de melk. De liters komen vooral door de extra opname.

Fermentatieproduct uit	Suiker	Zetmeel
Azijnzuur	39%	44%
Propionzuur	15%	29%
Boterzuur	38%	22%

Suiker de smaakmaker

Suikers zijn de smaakmakers van het rantsoen. Het grote voordeel van een suikerrijke kuil is dan ook de enorme opname van de kuil mits uw koeien goed blijven herkauwen. Elke kg droge stof extra opname van de graskuil is even zoveel vorming van microbiële eiwit en productie van vluchtige vetzuren in de pens.

“Juist met een suikerrijk rantsoen is de uitdaging om met een beperkte eiwitgift toch hard te melken.”

Met suiker meer saldo!

Het zal u duidelijk zijn dat koeien heel goed om kunnen gaan met suikers mits ze goed gemanaged verstrekt worden aan de koeien. Suikers zorgen voor:

- een betere eiwitbenutting (lagere kosten voor aankoop duur bestendig eiwit);
- hogere eiwitproductie (meer zeer goed betaald melkeiwit op uw melkafrekening);
- hogere vetproductie (vaak de meest variërende component voor de berekening van de melkprijs);
- meer liters.

Gebruik ook bij het voeren van het nieuwe stalrantsoen uw ABZ Ratio om het saldo van uw koeien te berekenen. We leveren er direct de eiwit efficiëntie bij, zodat u ook hierop uw rantsoen kunt monitoren.

The graphic features the ABZ Rundvee logo at the top left, consisting of the letters 'ABZ' in a rainbow gradient followed by 'Rundvee' in blue. Below the logo is a stylized illustration of a cow on a green hill under a blue sky with white clouds. A yellow speech bubble with a black outline points to the cow, containing the text 'Gebruik de ABZ Ratio'. The background of the graphic is a light green gradient.

Jan Rozeboom, nutritionist

033 422 1510 ▪ j.rozeboom@abzdiervoeding.nl

Builenbrand of maïskopbrand?

Ook dit seizoen zijn we op verschillende percelen maïskopbrand tegengekomen in de maïs. We hebben meldingen uit alle regio's binnen gekregen. Veel veehouders en loonwerkers zijn niet bekend met maïskopbrand en verwarren dit met builenbrand, maar dat is een hele andere aantasting.

Builenbrand is een schimmel die groeit buiten op de kolf of de plant. Maïskopbrand is daarentegen een ziekte die groeit onder de schutbladeren. 'In de kolf' dus, waardoor niet altijd zichtbaar als er niet nauw naar gekeken wordt. Bij maïskopbrand is het gebruiken van een tolerant ras erg belangrijk.

“Bij builenbrand op de kolf zijn meestal nog korrels zichtbaar.”

Hoe ziet builenbrand eruit?

Na infectie ontstaan grijsachtige gallen, de builen, die zijn omgeven door een vlies. We zien ze met name op de stelen of kolven. Bij builenbrand op de kolf zijn meestal nog korrels zichtbaar. Na verloop van tijd barsten de builen open en komen een groot aantal bruin/zwarte sporen vrij. De sporen kunnen wel 4 tot 5 jaar in de grond overblijven en hun kiemkracht bewaren. De ziekte is niet chemisch te bestrijden. Het beperken van groeistagnaties verkleint wel de kans op aantasting. Denk hierbij aan een goede bodemstructuur en het beregenen van het perceel in droge perioden.

Wat is een maïskopbrandinfectie?

Deze infectie is systemisch. De schimmel komt de kiemplant binnen via de wortel. De kans hierop is groter bij groeistagnatie in 4-5 blad en natte omstandigheden. De infectie is pas zichtbaar vanaf de bloei. Maïskopbrand is te herkennen aan een volledig zwarte peerachtige vochtige kolf die nog bedekt kan zijn door het schutblad. Of door een verbrande zwarte pluim in de plant.

Tolerant

Heeft u een aantasting zoals op de foto geconstateerd? Dan adviseren wij u om op dit perceel een paar jaar geen maïs te verbouwen. Bij de oogst komen miljoenen sporen vrij (de zwarte proppen in de kolf, zie foto) en besmetten het land weer. Bovendien worden ze meegevoerd door de wind en kunnen kilometers ver neerduwarrelen op andere percelen. De aantasting zal ieder jaar erger worden. Vooralsnog is er geen gevaar voor het vee geconstateerd, maar dat wil niet zeggen dat het gegarandeerd geen kwaad kan. Het advies blijft aan telers en loonwerkers om in streken waar de ziekte zich voordoet gericht een ras te kiezen dat tolerant is voor deze aandoening.

Gaat u volgend jaar (weer) maïs telen? Kies dan volgend jaar voor een tolerant maïsras. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met één van de adviseurs van ABZ Plant & Teelt.

Dirk van 't Riet, manager Plant & Teelt
06 5027 0436 ■ dirk@desamenwerking.nl

**Smeitink BV
fokt ideale
hen op voor
vermeerderaar**

In nauwe samenwerking met hun voerleverancier, broederij en dierenarts fokt Smeitink BV, het bedrijf van Annemiek Smeitink en Eddy Hoftijzer in Hengelo, vleeskuikenouderdieren op. Geheel afgestemd op de wensen van de vermeerderders. In een fors geautomatiseerd, stroomneutraal bedrijf met korte looplijnen doet Eddy de dagelijkse werkzaamheden zonder personeel. Alleen op piekmomenten schakelt hij hulptroepen in.

Eddy Hoftijzer heeft een direct, veelvuldig en heel open contact met zijn afnemers. Die blijken erg tevreden, want al jarenlang levert Eddy aan een vaste, trouwe groep vermeerderders. Er zijn erbij die soms zelfs hun planning aanpassen om toch hennen van Smeitink te kunnen krijgen. Eddy: "Ze komen meerdere keren persoonlijk hier op het bedrijf om de dieren te bekijken en we hebben veel telefonisch contact. Iedere klant heeft zijn eigen eisen en wij proberen de kippen zo goed mogelijk naar de wensen van de klant af te leveren. Zij stellen eisen ten aanzien van bijvoorbeeld springgelegenheden, klantspecifieke schema's en drinkwatervoorziening via nippels en/of sneldrinkers." Ook de raskeuze is klantafhankelijk. Eddy: "Ross 308, Hubbard, andere soorten of concepten, het maakt ons niet uit. We fokken op wat de afnemer wil hebben." De afnemers krijgen iedere vier weken een overzicht met aantallen, gewichten en voergebruik.

Stroomneutraal

Met het oog op de toekomst en de steeds luider wordende roep naar groene energie, hebben Annemiek en Eddy de laatste jaren fors ingezet op eigen, groene energievoorziening. Dankzij twee windmolens en 320 zonnepanelen is het bedrijf nu stroomneutraal. De EAZ-molens met een ashoogte van 15 meter leveren elk 25.000 kWh per jaar.

Samenwerking

Zes grote stallen bieden plaats aan 85.000 dieren. Het zijn vier stallen van 20.000 dieren en twee van 10.000 dieren. De kippen komen als gesekste eendagskuiken en blijven circa 20 weken, tot de hennen legrijp zijn. Bij de opfok zijn vier partijen intensief betrokken. In de eerste plaats uiteraard ABZ De Samenwerking als voerleverancier in de persoon van specialist opfok moederdieren Erik van der Heijden. Daarnaast zijn het de broederij als kuikenleverancier, de vermeerderaar als afnemer en de dierenarts, die zo'n tien keer per ronde op het bedrijf komt, voornamelijk voor vaccinaties. Deze worden klantspecifiek uitgevoerd. Eddy: "We hebben grote stallen, maar beschikken over voldoende bouwhekken om de stallen zo in te delen dat verschillende schema's in dezelfde stal geen probleem zijn. We zijn dus heel flexibel. Dat is vooral gemakkelijk wanneer we kippen voor meerdere vermeerderders in één stal hebben zitten."

Historie

Op het bedrijf in Hengelo, ooit begonnen als gemengd bedrijf, boert nu de vierde generatie Smeitink. De vader van Annemiek, Tonnie Smeitink, begon in 1967 met 35.000 opfokhennen. Later groeide het bedrijf naar 42.500 hennen. Annemiek en haar partner Eddy (beiden 51 jaar) namen het bedrijf in 2005 over, breidden in 2011 uit naar 74.500 hennen en in 2017 naar 85.000 hennen. De twee kleine stallen stammen uit 1976 en 1990, de vier grotere stallen zijn gebouwd in 2001, 2009, 2011 en 2019. "Ondanks de verdubbeling van 42.500 naar 85.000 hennen, is dankzij technische innovaties de stikstofemissie niet gestegen", verklaart Eddy. De stallen uit 2009 en 2011 hebben een prismafilter chemische luchtwasser, goed voor 90% ammoniakreductie. In de in 2019 gebouwde stal (zonder luchtwasser) wordt het stalklimaat geregeld met een warmtewisselaar, de ECO Unit van Agro Supply met automatische luchtbevochtiging in combinatie met steunventilatoren. Deze reduceert het fijnstof met zo'n 34%. In alle stallen wordt de ventilatie geregeld door een besturingssysteem van Stienen. Er is geen personeel; alle piekmomenten, voornamelijk entingen, worden uitbesteed. Annemiek doet de administratie van het bedrijf en werkt

nog 18 uur buitenshuis als assistent-accountant. Ze hebben een zoon (17) op het agrarisch mbo en een dochter (15) op het vmbo. De vader van Annemiek blijft op de achtergrond graag op de hoogte, maar houdt zich vooral met de kantine bezig.

Voeding

Er zijn twee voersilo's met een gezamenlijke capaciteit van 28 ton per stal. Er is dus altijd vers voer. De oude stallen hebben nog voergoten, de nieuwe stallen zijn voorzien van Roxell voerpannen. De watervoorziening gebeurt met rondrinkers en nippels, die in alle stallen afzonderlijk zijn in te stellen. Het water komt uit drie eigen bronnen met een filtersysteem voor ijzer en mangaan. De springplateaus (1 m² per 500 hennen) zijn opklapbaar. Bij de hanen staan de springplateaus onder de nippellijnen, twee stuks over de lengte van de stal. Zij drinken dus op hoogte. Zes jaar geleden is Smeitink BV bij ABZ Diervoeding beland en dat bevalt goed. Eddy: "De lijnen zijn kort en de samenwerking is van weerskanten goed, net als het vertrouwen. Dan is er voor mij geen reden om verder te kijken. Bovendien heeft ABZ veel ervaring met opfok."

ABZ De Samenwerking geeft intensieve begeleiding aan de opfokbedrijven, die gezamenlijk 1,2 miljoen hennen opfokken. Dat gebeurt op één voerlijn en in diverse leeftijden. Op die manier komt er snel informatie boven water en is het mogelijk om snel te schakelen in samenstelling of voergifft wanneer er iets niet volgens plan verloopt. De vinger ligt dus strak op de pols.

Toekomstplannen

Eddy en Annemiek zijn trots op de ontwikkelingen die ze hebben doorgemaakt sinds ze het bedrijf kochten. Eddy: "We zijn qua aantallen gegroeid, technisch vernieuwd, qua arbeidsgemak verbeterd en volledig stroomneutraal. De eerstkomende investering wordt het vernieuwen van de hygiënesluis en de kantine. Die hebben dringend een update nodig. Je wilt ook de ingehuurde mensen goede eet- en douchegelegenheden bieden." Qua arbeid is het bedrijf dus al behoorlijk geoptimaliseerd. Wat ze nog wel kunnen doen is (de voergoten van) de oude stallen vervangen. "De schoonmaak van de twee oude stallen kost evenveel tijd als die van de vier nieuwe stallen. Dat irriteert me mateloos. Maar met alle heisa rondom de stikstofproblematiek, kijken we dat nog even aan. Het bedrijf draait nu goed."

"De lijnen zijn kort en de samenwerking is van weerskanten goed, net als het vertrouwen. Dan is er voor mij geen reden om verder te kijken. Bovendien heeft ABZ veel ervaring met opfok."

Opvolger of koper

Meedoen aan een opkoopregeling, daar denken Eddy en Annemiek echt niet aan. "Het is een mooi bedrijf met gemakkelijke looplijnen, fors geautomatiseerd, arbeidsvriendelijk en door de omvang gemakkelijk te plannen. Het bedrijf is stroomneutraal dankzij zonnepanelen en windmolens. Kortom: het bedrijf is klaar voor de toekomst. Het is instapklaar, óf voor een opvolger, óf voor een koper", zegt Eddy vol vertrouwen.

Erik van der Heiden, specialist vleespluimveehouderij
06 2125 8719 ■ e.heijden@abzdiervoeding.nl

Hoe houdt u uzelf scherp?

Het vogelgriepvirus is van een door trekvogels meegebrachte seizoensziekte geëvalueerd naar een endemische ziekte. Om verspreiding van het virus te voorkomen werken we al bijna een jaar met de maatregelen van De Rijksoverheid. De vooruitzichten dat we op korte termijn weer samen met u door de kippen kunnen lopen ziet er helaas niet kansrijk uit. De omstandigheden vragen ons om op een alternatieve manier uw dieren te beoordelen en te begeleiden, om ervoor te zorgen dat ze zo optimaal mogelijk blijven presteren.

Al bijna een jaar zijn stalbezoeken voor begeleiding vanuit voerleveranciers verboden. Dit houdt in dat minder personen de ontwikkeling van uw dieren kunnen beoordelen. De ontwikkelingen kunnen nu alleen door u, andere verzorgers en de dierenarts in de gaten gehouden worden. Een belangrijke vraag die u uzelf zou kunnen stellen is; Hoe zorg ik ervoor dat veranderingen tijdig gesignaleerd worden? Hier denken en werken we graag aan mee. Een methode om tijdig signalen op te vangen is hieronder uitgewerkt.

Neemt u wel eens extra tijd om buiten de werkzaamheden om uw dieren te beoordelen? Deze periode waarin weinig verschillende personen een blik kunnen werpen op uw dieren is dit extra belangrijk. Vijf minuten van uw tijd per koppel kan al genoeg zijn om een goede indruk te krijgen. Wanneer u uw koppel gaat beoordelen, loop uw rondje dan eens anders. Ga eens rustig tussen de kippen zitten en luisteren, ruiken en bekijk de dieren eens goed. Bekijk uw dieren eens goed tijdens het voeren, kijk 's avonds wanneer de lichten uit zijn eens in de stal. Wat ook kan helpen bij het beoordelen van uw koppel is om uzelf af te vragen wat u normaal gesproken graag tijdens een stalbezoek met uw pluimveespecialist bespreekt. Het maken van foto's en video's van opvallende zaken en deze delen via WhatsApp met uw pluimveespecialist kan erg handig zijn. Wat verder erg goed werkt is het doorsturen van productie- en stalgegevens. Als ons iets opvalt dan gaan we hierover met u in gesprek.

Onder het motto "vier ogen zien meer dan twee" kan het goed zijn om uw dieren samen te beoordelen met een werknemer, compagnon of bijvoorbeeld met uw partner. Wanneer u dit samen gaat doen, is het belangrijk om dit te combineren op een moment dat de betreffende persoon toch al in de stal aanwezig is om extra risico op insleep te voorkomen.

Uw bevindingen bespreken we graag met u. Dit kan telefonisch of bij u aan de koffietafel. Wij zorgen ervoor dat de bevindingen en eventuele aanpak goed besproken en genoteerd worden. Op die manier kunnen we de vooruitgang zo goed mogelijk in de gaten houden en reflecteren waar nodig. In periode van vogelgriep een goede alternatieve begeleiding.

Heeft u andere methodes of aanvullingen op het bovenstaande artikel? Neem dan gerust contact op met één van onze pluimveespecialisten. Zij ondersteunen u graag bij het behalen van een zo optimaal mogelijk resultaat.

Stijn Peters, specialist vleespluimveehouderij
06 1134 1619 ■ s.peters@abzdiervoeding.nl

De eiermarkt in beweging naar zwaardere eigewichten

We zien momenteel een behoorlijk verschuiving in de vraag binnen de verschillende soorten eieren. Afgelopen jaren was het steeds meer gericht op het produceren van zoveel mogelijk 1e soort eieren waarbij het gewicht niet echt van belang was. Nu zien we een verschuiving naar het produceren van zwaardere eieren, omdat er meer per kg verkocht wordt voor de eiproducten industrie en meer op basis van NOP.

Hierdoor wordt het produceren van zwaardere eieren aantrekkelijker. Het produceren van zwaardere eieren gaat echter niet met één druk op de knop. Het vergt een andere aanpak van het lichtschema en een andere manier van opstarten en voeren.

Opfok en start

Een eerste vereiste om zwaardere eieren te produceren is om een goed uitgegroeide robuuste hen te hebben. Daarvoor is het belangrijk om de hennen niet te vroeg te laten starten en dat begint al in de opfok, door een trager lichtschema toe te passen. Met name bij voorjaarskoppels is dat van belang, omdat die door natuurlijke lichtstimulatie toch al de neiging hebben om sneller te starten. Om de hennen in de startfase zo hard mogelijk te laten groeien, is het van belang om zoveel mogelijk nutriënten (verteerbare eiwitten) via het voer in de hennen te krijgen. De start moet erop gericht zijn de hennen te leren om voldoende voeropname capaciteit te krijgen. Het soort voer doet er ook toe, voer met een wat lager energie en hoog (hoogwaardig) eiwit zorgt voor een hogere voeropname in de start en een hogere groei. Watertraining en een daarbij behorende goede wateropname zijn tevens van belang voor een goede voeropname. Dierweging, hetzij handmatig of met elektronische weegschalen, is hierbij een onmisbaar instrument om te sturen in de mate van stimulatie.

De legperiode

Hennen leggen niet zomaar zware eieren, het voer moet er ook naar zijn om dat te kunnen. Ook hier geldt dus net als in de opfok en start dat het aanbod van nutriënten in de voergoot ook toereikend moet zijn voor zwaardere eieren. Investeren in goed voer loont.

Voorbeeld:

Gemiddeld 1 gram zwaarder eigewicht is momenteel op NOP basis € 0,20 / 100 stuks. Als een witte hen 450 eieren legt, is dat een extra opbrengst van € 0,90 per hen. Dat is genoeg om een voerprijsverschil van € 1,80 / 100 kg te compenseren.

Uit onze cijfers blijkt dat bij GMO voer een investering van ruim € 1,10 / 100 kg voer vaak al voldoende is om die ene gram extra eigewicht te halen en daarmee de voerwinst met € 0,35 per hen te verhogen.

Zwaardere eieren vragen in de legperiode om een goed management op het gebied van eischalen. Veel voerleveranciers gaan naar mate de hennen ouder worden het voer verdunnen met kalksteen om de calciumbehoefte te dekken. Hiermee verklein je automatisch ook de opname van de overige (voor eigewicht essentiële) nutriënten. ABZ De Samenwerking heeft hiervoor al jaren een 4-fase legprogramma beschikbaar waarbij we de eiwit- en energiegehaltes in fase 1, 2 en 3 gelijk houden en de calcium inrekenen in de samenstellingen. Tussen de 40 en 60 weken maken de hennen de hoogste eimassa en ligt dus ook de hoogste eiwitbehoefte. In deze periode moet je het voer dus niet verdunnen, want dat gaat ten koste van het eigewicht en de conditie van de hen. Ook een maximale levergezondheid draagt bij aan goede eischalen. Veel processen in de calcium/ fosforstofwisseling verlopen via de lever.

Ruïen

De afgelopen tijd zagen we dat er meer koppels in de rui gedaan werden om zoveel mogelijk eieren uit een (o.k.t.) hen te krijgen en zo de productiekosten per ei te drukken. Dit kan soms een uitkomst zijn, maar zeker bij hogere eierprijzen vaak ook niet. Het op tijd wisselen van een koppel kan rendabeler zijn. Onze pluimveespecialisten hebben een aantal rekentools tot hun beschikking om te bepalen waar het hoogste rendement ligt voor uw bedrijf. Zij hebben de kennis en het voer om het maximale eigewicht of kilo's eieren uit uw hennen te halen.

Evert Bos, productmanager legpluimvee
06 2125 8718 ■ e.bos@abzdiervoeding.nl

ABZ Smaakmaker: proef het verschil in de stal

De ABZ Smaakmaker zorgde de afgelopen zomer voor mooie, zware biggen bij het spenen. Door het smakelijke lactovoer bleef de voeropname van zeugen constant ondanks de hoge temperaturen. Daarmee ondersteunt ABZ Smaakmaker de prestaties van zowel de zeug als de biggen.

De ABZ Smaakmaker, hoe werkt dat? Door zowel aan het lactovoer als aan het speenvoer dezelfde smaakstof toe te voegen, maken we voor de biggen het speenproces makkelijker. Aan het einde van de dracht worden geuren uit het voer van de moeder - dus ook sommige toegevoegde smaakstoffen - via de placenta doorgegeven aan de ongeboren biggen. Biggen raken dus al vóór de geboorte vertrouwd met deze geuren. Het is bekend dat dit ook bij mensen en sommige andere diersoorten zo werkt. Door bij het spenen dezelfde smaakstof toe te passen, zijn biggen minder gestrest. Daarbij is het natuurlijk van groot belang dat de placenta de smaakstof kan doorgeven én dat het een geur is die zowel de zeug als de biggen lekker vinden. Die hebben we nu gevonden met de ABZ Smaakmaker.

De proef op de som

Afgelopen zomer namen we de proef op de som. Na een eerste testperiode met goede resultaten voegden onze voedingsspecialisten de ABZ Smaakmaker toe aan een aantal

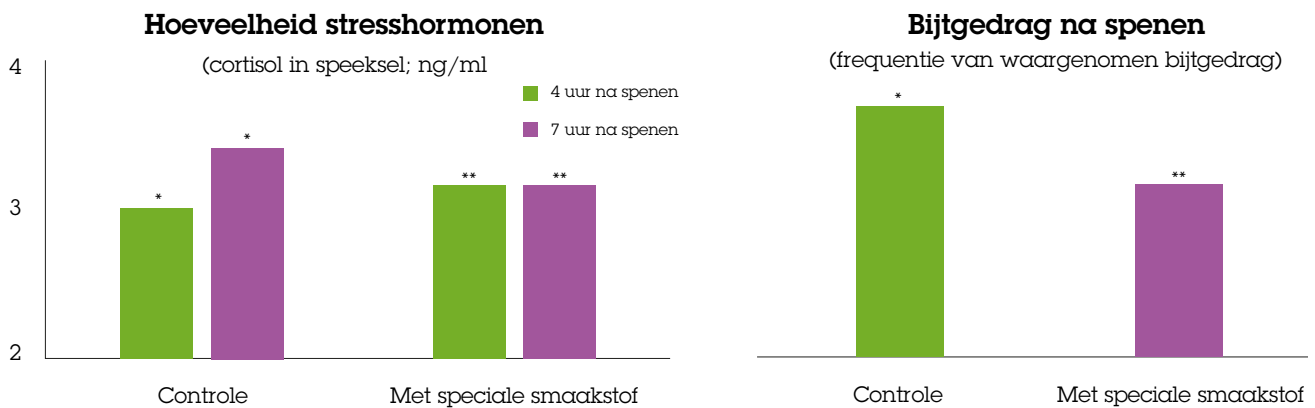
prelacto- en lactovoeders en speenvoeders uit het Dynamo assortiment. Van veel zeugenhouders kregen we direct al de reactie dat er een prettige geur in de kraamstal hing, de ABZ Smaakmaker was goed te ruiken. Het spenen van biggen verliep gewoon makkelijker, er was minder onrust en biggen begonnen vlotter met vreten.

“Met ABZ Smaakmaker kunnen we biggen rondom spenen ondersteunen”

Minder staartbijten en onrust

Ook Liesbeth Bolhuis, onderzoeker aan de Wageningen Universiteit, heeft meegedacht over de opzet van de praktijkproeven. Wat is haar ervaring? ‘Uit ons onderzoek in Wageningen blijkt dat als we de juiste geurstoffen toepassen in zowel de laatste week van de dracht als in de speenvoeders, we biggen makkelijker kunnen spenen. Ze vreten beter door, zijn minder gestrest en vertonen minder beschadigend gedrag, zoals staartbijten en oorbijten, en meer positief gedrag (spelgedrag). Ook is de kans op diarree lager’, aldus Liesbeth.

En dat is een groot voordeel, aangezien spenen een erg stressvol moment voor biggen is. Met ABZ Smaakmaker kunnen we biggen rondom spenen ondersteunen. Ze voelen zich vertrouwd en meer op hun gemak met de geur van hun moeder om zich heen. Hiermee is de kans op een speendip met een lage voeropname en dunne mest of diarree dus kleiner.

Effect van speciale smaakstof voor het werpen én in speenvoer op stress en bijtgedrag bij gespeende biggen (bron: Wageningen Universiteit).

Goed doorgroeien

Doordat de biggen na het spenen minder gestrest zijn en minder aandacht aan hun (nieuwe) toomgenoten besteden, beginnen ze sneller met het opnemen van voer. Uit onderzoek zien we dan ook dat biggen die de geur van het voer herkennen van hun moeder na het spenen sneller naar de voerbak komen, meer voer opnemen en een betere groei laten zien. Vooral de eerste twee weken na het spenen is dit effect het duidelijkst.

Dat smaakt naar meer

Zowel uit onderzoek als praktijk blijkt dus dat we met de ABZ Smaakmaker het speenproces iets makkelijker kunnen maken voor biggen. Maar hoe zit het met de zeug? Er zit nóg een voordeel aan de ABZ Smaakmaker. Door het toevoegen van een uitgekende smaakstof kunnen we de voeropname van lacterende zeugen stimuleren. Die voeropname staat eigenlijk constant onder druk, omdat zeugen het bijna altijd te warm hebben in de kraamstal. Als we deze kunnen verhogen is dat altijd gunstig voor de productiviteit en duurzaamheid van de zeugenstapel.

Metten is weten met de GMI-techniek

Om de effecten van de ABZ Smaakmaker te kunnen meten en hoge productieresultaten te kunnen behalen, is het belangrijk om te weten wat de conditie van de zeugen is. Wij hebben de afgelopen jaren gezien dat de werkelijke conditie van een moderne zeugenstapel niet aan de buitenkant af te lezen is. Grote, zware zeugen met veel biggen worden bijvoorbeeld nog maar al te vaak ten onrechte als 'te vet' beoordeeld.

Hoe weten we dat? Enkele jaren geleden hebben wij de GMI-techniek ontwikkeld. Met scanners kunnen we de werkelijke conditie, namelijk de spek- en spierbedekking van zeugen, in de hele cyclus goed in beeld brengen voor de zeugenhouder. Door hier de voerstrategie op aan te passen, kunnen de resultaten sterk verbeteren. De eerste resultaten met ABZ Smaakmaker laten dan ook zien dat de zeugen minder conditie verliezen in de kraamstal.

Meer biggen spenen

Er is dus nog een boel te verbeteren? Dat klopt volgens onze GMI- en varkensspecialist Tom Jilesen. 'Door de conditie van zeugen

op kritieke momenten van de cyclus (zoals vlak voor het werpen) in beeld te brengen wordt duidelijk dat we zeugen, maar ook opfokzeugen, vaak nog niet precies genoeg voeren. Als we de exacte spier- en spekdiktes van de opfokgelten en zeugen in beeld hebben, kunnen we veel beter het juiste voer inzetten. Dit kan zelfs kilo's voer besparen. Afgelopen periode hebben we hier op meerdere zeugenbedrijven de resultaten van kunnen zien. Het meest in het oog springt toch wel het hoger aantal gespeende biggen'.

Wilt u ook meer smaak?

Ons varkensteam verwacht veel van de ABZ Smaakmaker en de GMI-techniek. We zijn altijd volop in beweging en komen graag bij u langs om te kijken wat de ABZ Smaakmaker voor uw bedrijf zou kunnen betekenen. Neem gerust contact met ons op of kijk op www.abzdesamenwerking.nl

Dynamo voeren

Wij zien het voeren van varkens als een dynamisch geheel. De behoefte van elk dier in elke stal is anders. Met kennis van specifieke omstandigheden en innovatieve oplossingen vullen we deze behoefte in. Dit noemen wij Dynamo voeren.

Niet alleen de EW- en lysinebehoefte zijn belangrijk bij Dynamo voeren, ook elementen als smaak en geur spelen een belangrijke rol. De ABZ Smaakmaker is een belangrijke innovatie om de geur- en smaakbehoefte van zeugen en biggen in te vullen. Want alleen bij het optimaal invullen van de behoefte krijgt u het beste resultaat in uw stal.

Stefan Regelink, verkoopmanager varkens
06 2191 7848 ■ s.regelink@abzdiervoeding.nl

Spectaculaire Jongerendag!

Na 4 jaar was het eindelijk weer zover, de Jongerendag van ABZ De Samenwerking! Op donderdag 22 september 2022 kwamen ruim 170 jongeren vanuit het hele land bij elkaar in de Kartfabrique in Utrecht. Met het thema **'Blijf in de race!'** stond deze dag in het teken van inspiratie, snelheid, motivatie, actie en natuurlijk gezelligheid.

Dit jaar bestond de organisatie van deze dag niet alleen uit medewerkers, maar ook uit een gedeelte van de Jongerenraad die ABZ De Samenwerking rijker is geworden sinds de fusie met De Samenwerking. Deze groep jonge agrariërs hebben een fanatieke achterban die dan ook erg goed vertegenwoordigd was.

De dag werd geopend met een welkomstwoord van algemeen directeur Marcel Roordink. Hierna sprak Joep Benschop namens de Jongerenraad. Joep stelde de Jongerenraad aan het publiek voor en vertelde wat zij doen. Naast het organiseren van activiteiten en workshops, wordt de Jongerenraad via maandelijkse vergaderingen op de hoogte gehouden van de actualiteiten van de coöperatie. Hier wordt over gediscussieerd en daarmee vormt de Jongerenraad een direct adviesorgaan voor de Raad van Commissarissen. Ook werd gevraagd om tips voor een eventuele invulling van de Jongerenraad op landelijk niveau, hier zijn wij nog mee aan de gang! Hierna sprak voorzitter van de NAJK Roy Meijer. Roy is sinds kort de nieuwe voorzitter van de NAJK en daarom was dit een erg leuke kennismaking met Roy en de NAJK.

Doorzettingsvermogen, een open blik en lef!

Vervolgens gaf Tim Coronel een motiverende lezing over zijn avonturen in de autosport en met name de Dakar-rally. Over zijn droom om ooit deze race volledig elektrisch te rijden en ook gaf hij nog tips voor het karten wat we die middag zouden gaan doen. Tim legde de link met het ondernemerschap waarin doorzettingsvermogen, een open blik en lef nodig is om de finish te behalen!

Hoe wil je als boer in de toekomst te werk gaan?

Dat we voor een transitie in de agrarische sector staan is bekend. Esther de Snoo haakte hierop in en benadrukte dat de toekomstige agrariërs zichzelf de juiste vragen moet stellen, en nadenken over hoe je zelf als boer in de toekomst te werk wilt gaan. Met haar kennis als hoofdredacteur van de Nieuwe Oogst is ze op de hoogte van de laatste trends in de sector, daarom stipte ze verschillende punten aan die in de toekomst mogelijk belangrijk zullen gaan worden, en hoe hier dan zelf als ondernemer mee om te gaan.

Actie en gezelligheid

Na deze interessante lezingen was het tijd voor actie en snelheid op de Kartbaan. Ook in de Prison Island deed iedereen fanatiek mee aan de talloze mini-spelletjes die daar gespeeld konden worden. Hier waren punten te verdienen en aan het eind van de dag werden de winnaars beloond met een mooie prijs. Ook het kart-team met de gemiddeld snelste

tijd én degene met de allersnelste tijd van de dag kregen een mooie prijs. De dag werd afgesloten met patat, hamburger en een borrel waarna iedereen weer huiswaarts ging. We kijken terug op een geweldige dag!

Nogmaals bedankt voor jullie komst. Wij hopen dat je met de tips & trics van Esther de Snoo en Tim Coronel nog lang en goed in de race blijft!

Bekijk de aftermovie op ons Youtubekanaal.

Handelsnaam Coöperatie ABZ De Samenwerking U.A.

Na de fusie op 1 januari 2022 zijn we gestart met de nieuwe formele naam: Coöperatie ABZ De Samenwerking U.A. Nu zijn we toe aan de volgende stap van de integratie waarin we de voormalige handelsnamen ABZ Diervoeding en De Samenwerking gaan vervangen door de nieuwe handelsnaam: **ABZ De Samenwerking**.

De nieuwe handelsnaam is geen volledig nieuwe naam, maar een samenvoeging van de vertrouwde handelsnamen uit het verleden. De overwegingen die hieraan ten grondslag liggen zijn: 1) het koesteren van de opgebouwde merkidentiteiten, 2) de kosten en 3) de veranderende markt.

Hieronder kunt u ons nieuwe logo en huisstijl zien. De pay-off "Het beste dichtbij" sluit goed aan bij de identiteit van zowel Bosgoed, De Samenwerking als ABZ Diervoeding.

We volgen bij de implementatie van het nieuwe logo een zogenaamde fade-out strategie. Dit betekent dat de oude namen en kleuren langzaam vervangen worden door de nieuwe wanneer dit een geschikt moment is. Onze afdeling Marketing & Communicatie gaat hiermee de komende tijd aan de slag.

Logo

Pay-off

Het beste dichtbij

Kleurenpalet

Even voorstellen

Specialist jongveeopfok **Sandra Stokreef**. Sandra is 25 jaar en woont in Markelo. Zij heeft de Aeres Hogeschool in Dronten afgerond en gaat nu aan de slag in rundveeteam Oost.

Specialist jongveeopfok **Geanne van der Paauw**. Geanne is 21 jaar en woont in Montfoort. Zij heeft ook de Aeres Hogeschool in Dronten afgerond en gaat nu aan de slag in regio West en Zuid.

Specialist melkveehouderij **Raymond Tolboom**. Raymond is 22 jaar en woont in Hoogland. Hij heeft de Aeres Hogeschool in Dronten afgerond en gaat ons rundveeteam Midden versterken.

Specialist varkenshouderij **Koen Relou**. Koen is 23 jaar en woont in Cuijk. Hij heeft de HAS Hogeschool in 's-Hertogenbosch afgerond en gaat aan de slag in regio Zuid.

Specialist melkveehouderij **Berend Logtenberg**. Berend is 22 jaar en woont in Elspeet. Naast het afstuderen aan de Aeres Hogeschool in Dronten gaat hij ons rundveeteam Midden versterken.

Wij wensen jullie
allemaal veel
succes met jullie
nieuwe job!

Colofon

Aansprakelijkheid

Bij de samenstelling van deze nieuwsbrief is de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht. Voor schade van welke aard dan ook, die een gevolg is van handelingen of beslissingen gebaseerd op informatie uit deze nieuwsbrief, aanvaardt coöperatie ABZ De Samenwerking U.A. geen enkele aansprakelijkheid.

Opzegging

Wilt u onze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een e-mail naar marcom@abzdiervoeding.nl of geef dit telefonisch door op één van onze kantoren.

Eindredactie

Jolande Baselmans en Gerrie van de Poll,
marcom@abzdiervoeding.nl. De eerstvolgende ABZ Nieuws verschijnt in december 2022.

Verkoop en advisering

Algemeen

Front Office Nijkerk
033 422 1510
bestelling@abzdiervoeding.nl

Front Office Eindhoven
040 238 0777
bestelling@abzdiervoeding.nl

Front Office Haastrecht
0182 50 2344
verkoopbinnendienst@desamenwerking.nl

Front Office Stroobos
051 235 1281
bestelling@abzdiervoeding.nl

Cor van Dijk (commercieel directeur)
06 2126 6226
c.dijk@abzdiervoeding.nl

Rundveehouderij

Roel van Ee (verkoopmanager)
06 2126 6227
r.ee@abzdiervoeding.nl

Dirk van den Heuvel (verkoopmanager)
regio West
06 5467 4312
dirkvdheuvel@desamenwerking.nl

Geiten- en schapenhouderij

Erik Koldenhof (specialist)
06 5235 8459
e.koldenhof@abzdiervoeding.nl

Varkenshouderij

Stefan Regelink (verkoopmanager)
06 2191 7848
s.regelink@abzdiervoeding.nl

Legpluimveehouderij

Jeroen Doornhof (verkoopmanager)
06 5262 2335
j.doornhof@abzdiervoeding.nl

Vleespluimveehouderij

Paul Arens (verkoopmanager vleeskuikens)
06 2198 7726
p.arens@abzdiervoeding.nl

Rienk van Oosten (verkoopmanager
vermeerding en opfok)
06 2291 5533
r.oosten@abzdiervoeding.nl

Enkelvoudige grondstoffen

Gijsbert Willigenburg (in- en verkoop)
033 422 1512
grondstoffen@abzdiervoeding.nl

Plant & Teelt

Dirk van 't Riet (manager)
06 5027 0436
dirk@desamenwerking.nl

ABZ De Samenwerking

Groei met de ABZ formule

dichtbij
dier

dichtbij
boer met
het juiste
voer

voor
het beste
resultaat

**Verhoog uw rendement met de ABZ
groei formule**, want investeren in kwaliteit
loont. Voeg daarbij de bijzonder betrokken
houding en jarenlange expertise van onze
mensen toe en je hebt een gouden formule te
pakken. Samen groeien?

Kijk op: www.abzdesamenwerking.nl

Het beste dichtbij

Volg ons op Social media:

